

Bijlage bij Kamerbrief plan van aanpak drugssmokkel via mainports – toelichting aanpak per knooppunt

Haven van Rotterdam

2023	2024	2025 e.v.
13,5 mln.	16 mln.	16,5 mln.

Binnen de Rotterdamse haven wordt al een aantal jaar hard gewerkt aan een goedlopend samenwerkingsverband met de verschillende overheidsorganisaties (politie, OM, Douane, FIOD, gemeente, Belastingdienst, havenmeester Rotterdam) en de private sector (N.V. Havenbedrijf, Deltalinqs en individuele bedrijven). De aanpak, zoals beschreven in de Uitvoeringsagenda, gaat uit van een compleet integraal pakket, waarin preventieve en repressieve maatregelen zijn opgenomen en waarin zowel de versterking van de publieke als de publiek-private samenwerking centraal staat. De Uitvoeringsagenda is gebouwd op drie strategieën:

1. Internationaal offensief; het versterken van de positie in de landen van herkomst, om drugs bij de bron tegen te kunnen houden en de Europese samenwerking te intensiveren. Onderdeel hiervan is de versterking van de internationale samenwerking via de bestuurlijke lijn en de samenwerking met Europese havensteden. Rotterdam werkt bijvoorbeeld nauw samen met Antwerpen. Zo wordt er tweejaarlijks een gezamenlijk havencongres georganiseerd. Het integrale informatieplatform waarbij kennis wordt uitgewisseld wordt verder versterkt.
2. Barrières in de haven; optimaliseren van toezicht en handhaving bij publieke en private partners. Onderdelen zijn het uitbreiden en versterken van voorlichting en weerbaarheidstrainingen voor havenprofessionals, bijvoorbeeld door middel van 'de trainingscontainer'. Bovendien wordt er ingezet op de doorontwikkeling van publiek-private samenwerkingsinitiatieven, zoals de projecten virtueel hek (slim cameranetwerk, videoanalyse, inzet drones), vertrouwensketen (bescherming data), gatekeeper (o.a. gedragscode en screening) en de integrale aanpak van de uithalersproblematiek. Bij het opwerpen van barrières in de haven wordt stevig geïnnoveerd en daardoor ook nieuwe technologische ontwikkelingen ingezet. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar uitbreiding van het gebruik van biometrische toepassingen.
3. Aanpakken en afpakken; het opsporen van drugs en het afpakken van crimineel vermogen. Voor de uitvoering hiervan vindt een substantiële uitbreiding van de capaciteit voor analyse, opsporing (o.a. HARC-team), vervolging, toezicht en handhaving plaats.

Havens van Zeeland en West-Brabant

2023	2024	2025 e.v.
3 mln.	3,5 mln.	4 mln.

De versterking van de aanpak wordt in de havens in Zeeland – en West-Brabant vormgegeven langs de lijnen preventie, repressie en kennis.

1. Preventie: er worden maatregelen getroffen op drie niveaus: fysiek, sociaal en digitaal. Voorbeelden zijn de upgrade van slimme hekwerken, (ANPR-)cameranetwerken en biometrische toegangscontrole. Verder wordt er geïnvesteerd in weerbaarheidscampagnes gericht op havenmedewerkers, onder meer via sociale media. Ook wordt de samenwerking met havens in België versterkt.
2. Repressie: er zal worden gestart met de bouw van een haventeam van de politie. Dit team zal zich richten op opsporing, handhaving en intelligence. Daarnaast wordt gefocust op de financiële en bestuursrechtelijke aanpak. Daarom werken de gemeenten Vlissingen, Borsele, Terneuzen en Moerdijk met steun van de gelden aan een gezamenlijk gespecialiseerd team. Dit team kan onder meer worden ingezet op locaties waar criminele activiteiten plaatsvinden of op plekken op en rond de havens waar nader onderzoek gewenst kan zijn, zoals bedrijfsverzamelgebouwen.

3. Kennis, onderzoek en informatiedeling: het Information Sharing Center (ISC) zal in 2023 worden uitgebouwd in de zeehavens van Vlissingen/Borsele, Terneuzen en Moerdijk. In het ISC wordt op operationeel en tactisch niveau kennis gedeeld tussen publieke en private partners over criminele activiteiten, incidenten, modus operandi en andere relevante informatie. Dit om vervolgens samen te onderzoeken hoe bepaalde fenomenen en criminele activiteiten kunnen worden gestopt. In samenwerking met het Strategisch Kenniscentrum (SKC) wordt in 2023 inzicht ontwikkeld op het volledige criminele logistieke proces in de zeehavens in Zeeland en West-Brabant. Op basis van dergelijke beelden kunnen bijvoorbeeld bedrijven worden aangesproken om hun bedrijfsprocessen aan te passen of kunnen interventies van de uitvoerende diensten worden aangescherpt.

Havens Noordzeekanaalgebied

2023	2024	2025 e.v.
1 mln.	1,5 mln.	1,5 mln.

In het Noordzeekanaalgebied is nog weinig zicht op ondermijnende effecten van (inter)nationale drugscriminaliteit. Daarom was en is de ambitie voor 2022 om meer zicht te krijgen op risicogebieden en -locaties, gelegenheidsstructuren en kwetsbare processen en branches. Op dit moment wordt hier een onderzoek naar uitgevoerd, dat eind 2022 wordt opgeleverd. Ook wordt geïnvesteerd in het opzetten van een cameranetwerk.

Vanuit de verbeterde informatiepositie wordt vervolgens een versterkte gezamenlijke aanpak opgezet voor 2023 en verder, ook om een waterbedeffect vanuit andere havens te voorkomen. De benodigde versterking wordt langs drie lijnen ingezet: 1. Kennis, intelligence en innovatie, 2. Weerbaarheid en barrières en 3. Aanpakken en afpakken (toezicht, controle, toezicht, handhaving en opsporing). Publiek-private samenwerking tussen overheidspartijen, het havenbedrijf en ondernemingen in het havengebied is hierin cruciaal.

In de eerste lijn wordt onder andere geïnvesteerd in structurele intelligencecapaciteit bij de politie voor het havengebied en in verdiepend onderzoek. Voor wat betreft de tweede lijn wordt er samen met Port of Amsterdam en gericht op de behoefte van de private partijen toegewerkt naar een weerbaarheidsprogramma met daarin trainingen, voorlichting en activiteiten om de meldingsbereidheid te vergroten. Voor de derde lijn wordt het HARC-team (nu nog bestaande uit FIOD en Douane) uitgebreid met politiecapaciteit, zodat de slagkracht wordt versterkt. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in extra handhavingcapaciteit voor gemeenten en omgevingsdiensten voor de havens. De gemeenten binnen het Noordzeekanaalgebied willen hierin leren van elkaar, het bestuurlijk instrumentarium op elkaar afstemmen en effectiever worden in het inrichten van – en optreden tijdens (integrale) controles.

Luchthaven Schiphol

2023	2024	2025 e.v.
3,5 mln.	3,5 mln.	3,5 mln.

Vanuit het Programma Aanpak Ondermijning Schiphol (PAOS) werken publieke en private partners intensief samen om de aanpak van ondermijning op de luchthaven te versterken. De hoofddoelstelling is een afname van de ondermijnende (drugs)criminaliteit, middels het versterken van de integrale aanpak op de luchthaven Schiphol aan de hand van publiek-privaat gedragen maatregelen. Er zijn daarin drie hoofdprioriteiten:

1. Locatiegerichte aanpak: doel is het opwerpen van effectieve barrières tegen ondermijnende criminaliteit binnen de geprioriteerde locaties (General Aviation, beveiligd en regulier bedrijventerrein, bagagekelder). Dit wordt onder meer bereikt door fysieke aanpassingen, zoals verbeterde toegang en cameratoezicht, een integrale RIEC-signaalaanpak, de inzet van gedragswetenschap en integrale controles.

2. Branchegerichte aanpak: doel is het opwerpen van effectieve barrières tegen ondermijnende criminaliteit binnen de huidige (en toekomstig) geprioriteerde branches, teneinde bedrijfsprocessen

weerbaar te maken tegen criminele inmenging en misbruik. Dit wordt onder meer bereikt door het onderzoeken van kwetsbare branches via een vastgestelde branchemethodiek, fysieke aanpassingen in de logistieke processen en integrale controles.

3. Integriteit pashouders: doelen zijn het bevorderen van integer gedrag, het verhogen van de bewustwording van ondermijnende criminaliteit bij de organisaties werkzaam op Schiphol, het weerbaar maken van pashouders, het stimuleren tot het melden van signalen en het hier integraal opvolging aan geven, het tegengaan van corruptie en het aanpakken van niet-integere medewerkers. Dit wordt onder meer bereikt door een brede communicatie-inzet gericht op awareness en weerbaarheid, awareness-trainingen en kennisverspreiding via het platform www.sterkeluchthaven.nl.

Bloemenveilingen

2023	2024	2025 e.v.
0,5 mln.	1 mln.	1 mln.

Om invulling te geven aan de missie, visie en doelstellingen zoals benoemd in het Manifest Weerbare Sierteeltsector, wordt de aanpak in 2023 versterkt op de volgende onderdelen:

Kennis & Onderzoek: de gedeelde kennis- en informatiepositie met betrekking tot modi operandi van criminele organisaties en de wijze waarop zij de logistiek en bedrijfsprocessen van de sierteelt- en transportsector misbruiken wordt uitgebouwd en onderhouden. Op basis hiervan worden bedrijven geadviseerd over te treffen maatregelen.

Barrièrevorming & Weerbaarheid: publieke en private (sectoren sierteelt en transport) partijen ontwikkelen en implementeren gezamenlijk barrières. Vervolgens vindt monitoring van de effectiviteit daarvan plaats. Verder wordt er ingezet op meldingsbereidheid en de versterking van het meldproces.

Communicatie & Woordvoering: er worden communicatie-activiteiten uitgevoerd ter vergroting van het (risico)bewustzijn. Hierbij wordt ook gefocust op de motivatie voor het nemen van (preventieve) maatregelen tegen ondermijning bij de diverse doelgroepen binnen de sierteelt en (weg)transportsector.

Controle, opsporingsonderzoek, toezicht en handhaving: de integrale samenwerking van opsporingsdiensten, toezichthouders, handhaving en beveiliging wordt verder gefaciliteerd en gecoördineerd. Dit enerzijds om normstellend op te treden en steun te bieden aan ondernemers die preventieve maatregelen nemen en anderzijds om nieuwe kennis te verwerven over modus operandi van criminele organisaties. Hiertoe worden onder meer integrale acties georganiseerd.